

Inatsisartunut ilaasortaq,
Mikissuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
-/ Maani

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 309-2018-mut akissut

Ulloq: 10/12/18
Sullap normua: 2018-25479
All. nr.:9488289

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu piniakkanik killilersukkanik pisassiisarneq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit. Apeqqutit suliassa-qarfigisannit akineqartussanngorlugit innersuunneqarput.

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanaoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Uunga. 1) Naalakkersuisut piniakkanik killilersukkat qanoq pilersaaruteqarfigaat?

Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaat innersuutigissavara tassani allassimavoq piniakkanik atuineq illersorneqarsinnaasumik tunngaveqartumik ingerlanneqassasoq tamatumalu ilutigisaanik tamakkiisuusumik isigalugu piniakkat piujuaannarlutillu pini- arnermik inuussutissarsiteqarnerup ingerlatiinnarneqarnissaa qulakkeeqataaffigis- sagatsigu. Tamannalu miluumasunik imarmiunik killilersukkanik pisassanik aala- jangersaasarnerni tamani takussuserneqarpoq.

Ukioq pisassiiffiusoq 2019 apeqquteqaammi pineqarsimappat, piareersarneq 2018-imi september qaammat aallartinneqarnikuuvoq tamanut tusarniaanerit ingerlanne- qarnerisigut. Kiisalu 2019-imut pisassiissutissanik aalajangersaanerit decemberip ingerlanerani pissapput matumalu kingorna susasaqartunut tamanut taakku nalunaarutigineqassallutik.

Uunga. 2) Nannut, qilalukkat, aarrit miluumasullu allat avannaani tunumilu killilersukkat eqqarsaatigalugit qanoq naalakkersuisut anguniagaappat?

Uumasunut taaneqartunut tunngatillugu ingerlatsinissamut pilersaarutit suliarinerat Naalakkersuisut aallartinnikuuaat. Nannut ingerlatsiviginissaannut pilersaarutip tamanut tusarniutigineqarnera ingerlateqqammerneqarpoq piffissamilu qanittumi Naalakkersuisu- nut akuerisassanngorlugit saqqummiunneqassalluni. Qilalukkat qaqortat qernertallu kiisalu aarrit ingerlatsivigineqarnissaannut pilersaarutit 2019-ip ingerlanerani aallar- tinneqarnissaat pilersaarutaavoq. Piniarnemut aallaaniarsinnaanermullu inatsimmi nalinginnaasumik anguniakkanut innersuussilluni, siunissamut ungasinnerusumut isigaluni pisuussutitta uumassusillit illersorneqarsinnaasumik tamakkiisuusumillu inger- latsivigineqarnissaat, ingerlatsinissamut pilersaarutit siunertaraat. Iliuusissatut pilersaarutit Kalaallit Nunaannut tamarmiusumut aammalu nunap ilaannaanuunngitsoq atuupput, taamaattoq uumasut ilaat sumiiffinni piffissanilu aalajangersimasuinnarni takkusimaartarpata, nunap ilaanut naleqqussaanerit pisinnaapput.

Uunga. 3) Piniakkat killilersukkat illoqarfikkaartumik kommuunikkaartumilluunniit tulluarsarneqarsimannginnerat siunissami taamaaginnassappat?

Ukiorpassuarni uumasunik ilisimatuussutsikkut misissuinerit, oqaluttuarisaanerup inger- lanerani pisarineqartut kisitsisitaat kiisalu qanganilli ileqqorisat sumiiffikkaartumillu

ilisimasat aallaavigalugit, imaani miluumasunik pisassiissutit aalajangersarneqartarput. Kinguaariinnut kingusinnerusukkut takkuttussanut pisassatigut pisuussutit pigiinnar-sinnaajumallugit uumasut killilersukkat pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuutinik Naalackersuisut pissarsiniartarput. Siunnersuineq uumasogatigiinnut ataasiakkaanut suliarineqartarpoq uumasogatigiillu qanoq amerlatiginerat, uumasogatigiinni ataasiakkaani uumassuseqarneq, piniarneqartarnerat aamma sumiiffinni uumasut takkusimaartarfiini uumaannarnissamut atugassarititaasut eqqarsaatigineqartarlutik.

Siunnersuinermi uumasogatigiit ataasiakkaat qanoq annertutigisumik piniarneqarnertik attassinnaaneraat missiliuunneqartarpoq, piniarneq piujuaannartitsiinnarnermi is-sinnaajumallugu. Tamanna 2016-imi Qaanaami, Uummannami aamma Qeqertarsuup Tunuani qilalukkanik qernertanik kiisalu Kalaallit Nunaata kitaani qilalukkanik qaqortanik piniarneq piujuaannartitsisuusq aallaavigalugu pisassiissutit ilaneqarnerannik kingu-neqarnikuupput.

Illoqarfiup imaluunniit kommunip angissusii kisiisa aallaavigalugit pisassiissutit amerlassusii APNN-ip naleqqussarsinnaanngilai, uumasut piniakkat ingerlaartarnerini pissusaat amerlassusiilu aallaavigalugit tamanna nalileruminaatsuummat. Pisassii-nermik aalajangersimasumik aalajangersaaniarnermi pissutsit arlaqartut mianeri-sassaapput.

Assersuutissaavoq nanoqatigiit ikittut avinngarusimasut taamaallaat Qaanaap eqqaaniittartut (Ikersuaq (Kane Basin)), Kalaallit Nunaata aamma Canada-p akornanni uumasuupput. Uumasogatigiit taakku peqqissaarussamik misissuiffigineqarnikuullutillu kisinneqarnikuupput tamatumalu inernerivaa, uumasogatigiit taakku pillugit immikkut ittumik ilisimatuussutsikkut 2017-imut pisassiissuteqarnissaq pillugu siunnersorneqarneq tamannalu 2018-imi atuuttunngortinneqarpoq.

Tamanna qilalukkanut qernertanut, qilalukkanut qaqortanut, aavernut aamma nannunut kiisalu arferrut angisuunut tamanut atuuttuuvoq. Uumasogatigiit ataasiakkaat qanoq amerlatiginersut ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi tamatigut naliliiffigineqartussaavoq tamannalu aallaavigalugu piujuaannartitsinissaq siunertaralugu pisassiisoqarnissaa sinnersuutigineqartarpoq. Uumasorsiuut siunnersuinerat aamma qangaaniilli ileqqorisat najukkamilu ilisimasat aallaavigalugit Naalackersuisut aalajangersaasarput.

Ilisimaneqartutuut illuatungerisanut tamanut Naalackersuisut pisortatigoortumik tusar-niaasarput tusarniaanermilu akissutit inaarutaasumik aalajangiinermi tunngavinnut ilanngunneqartarlutik. Tusarniaanermi akissutit tamarmiusut takussutissiamut ilanngulugit allaaserineqartarput taamaalilluni najukkaniit tusarniarneqartunit akissutit tiguneqarsimasut Naalackersuisut namminneerlutik sorlermeernerat takusinnaasarpaat.

Uunga. 4) Illoqarfikkaartumik piniakkanik killilersuutigineqartut aaliangersorneqarnissaat sulissutigineqassamaarpa?

Apeqqummut 3-mut akissuteqaat innersuunneqassaaq. Piumasaqaatit tunngavissaati-taasullu arlaqartut aallaavigalugit inaarutaasumik pisassiissutit aalajangersaaffigineqar-tarmata nalunaarutigisinnaavara:

- Uumasogatigiit attassinnaasaa,
- Nunap uumaffiusup qanoq innera, assersuutigalugu uumasogatigiit amerlas-susiat taakkulu nerisaat silaannaap aamma immap sarfaata allanngornerinit sunnerneqarsimanersut,
- Uumasorsiuut siunnersuinerat uumasogatigiit ilaannut tunngasoq pisiman-ngippat, mianersortumik periuseqarnissamik tunngavissaatitaasoq aallaavigine-

- qassaaq,
- Qangaaniilli ileqqorisat najukkamilu ilisimasat ersarissumik ilanngunneqarsimanngippata, mianersortumik periuseqarnissaq aamma atorneqassaaq,
 - Nunap ilaani assigiinngitsuni innuttaasut amerlassusiat, matumani inuit qassit inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut allagartaqarnersut aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartaqarnersut ilanngullugit,
 - Nunap ilaani assigiinngitsuni inuussutissarsiornissamut periarfissat qanoq innersut,
 - Nunap ilaani angallatitigut inissisimaneq qanoq innersoq,
 - Nunap ilaani tunitsiveqarnikkut pissutsit qanoq innersut.

A. Akissut naamiuppat qanoq allatigut iliuseqarfiginiarneqassappat?

B. Akissut appiuppat qanoq ingerlaqqittoqarniarpa?

1-imut aamma 2-mut akissutit takukkit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikkulaat Jeremiassen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

3. december 2018

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquut imaattoq matumuuna saqqummiuppara.

Naalakkersuisunut apeqquut:

1. Naalakkersuisut piniakkanik killilersukkat qanoq pilersaaruteqarfigaat?
2. Nannut, qilalukkat, aarrit miluumasullu allat avannaani tunumilu killilersukkat eqqarsaatigalugit qanoq naalakkersuisut anguniagaappat?
3. Piniakkat killilersukkat illoqarfikkaartumik kommuunikkaarumilluunniit tulluarsarneqarsimannginnerat siunissami taamaaginnassappat?
4. Illoqarfikkaartumik piniakkanik killilersuutigineqartut aaliangersorneqarnissaat sulissutigineqassamaarpa?

A, Akissut naamiuppat qanoq allatigut iliuuseqarfiginiarneqassappat?

B. Akissut aappiuppat qanoq ingerlaqqittoqarniarpa?

(Inatsisartunut ilaasortaq Mikissuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Piffinni taaneqartuni paaserusuppara piniakkanik killilersukkanik pillugit qanoq suliaqartoqassanersoq, piniakkanimmi killilersuinerup piniartut amerlanertigut eqqortarmagit. Killilersuinermut tunngatillugu isumaqarpunga susasaqartut siammasissumik sullissisut peqatigalugit aaliangersaasoqartarnissaa siunnerfigineqartariaqartoq. Ilisimasarpummi ilaatigut tassaamat qitiusoqarfimmiit aaliangersaasut tulluanngilluuntuunnginnerisa kingunerisaanik ajornartorsiutinik pilersitseqataasarnerat.

Apeqquutit ullut suliffiusut qulit qaangiutsinnagit akineqarsimanissaat kissaatigaara.